

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Ahmet DAVUTOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

İdris BALUKEN
HDP Grup Başkanvekili
Diyarbakır Milletvekili

Suriye ile Hatay'dan Cizre'ye kadar uzanan 911 kilometrelik sınır hattı binlerce kişinin öldüğü, yaklaşık 3 milyon insanın göç ettiği bir savaş alanına dönüşmüştür. Özellikle sınır kapılarında pek çok insanlık dışı uygulamalar yaşanmıştır.

Hatay, Gaziantep, Kilis, Şanlıurfa ve Mardin'de Suriye ile Türkiye arasında 13 sınır kapısı bulunmaktadır. Bu kapıların sadece iki yâda üçü AKP hükümetinin inisiyatifinde resmi olarak açık tutulmaktadır. IŞİD'in Girê Spî'de var olduğu süre içerisinde ve en çok da Haziran 2015 ayında Türkiye yoğun olarak mülteci akınına uğramış ve basına da mültecilerin yaşadıkları sorunlar yansımıştır. Ayrıca IŞİD'in Kobanê'ye saldırısı sonucunda da on binlerce kişi Türkiye tarafına geçmek zorunda bırakılmıştır. Ancak Rojava yönetimindeki PYD'nin IŞİD'i Kobanê ve Grê Sipî'den temizlemesi sonucu IŞİD ağır bir darbe almıştır ve IŞİD'in bu bölgelerden çıkarılmasından sonra mülteci akını oldukça azalmıştır. Yani PYD'nin bölgedeki varlığıyla Suriye'nin diğer bölgelerine göre daha güvende hisseden mülteciler geri dönmeye başlamıştır.

Mülteci geçişlerinin olduğu bir diğer sınır bölgesi Hatay'ın sınırıdır. Cilvegöz ve Öncüpınar sınır kapılarından pek çok mülteci geçişi olmuştur. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün 2015 raporuna göre Sınır kapıları kapatıldığında dahi savaştan kaçan insanlar ölümle sonuçlanabilecek yollardan Türkiye'ye girişleri devam etmiştir. Bu kapılar şu an El Nusra, İslami Cephe gibi çetelerce kontrol altında tutulan yerlerdir. Dolayısıyla Türkiye-Suriye sınırından mülteci akışı incelendiğinde, IŞİD-İslami Cephe ve El Nusra gibi çetelere komşu olduğumuz sınırlarda binlerce Suriyeli göç etmek zorunda kalmaktadır. PYD'nin yönetiminde olan yerler incelendiğinde ise aksi bir durum söz konusudur. PYD'nin yönetiminde olduğu Türkiye-Suriye sınırındaki yerler mülteciler için daha güvenli bölgeler haline gelmiştir.

Bu kapsamda;

1. 2012 yılından itibaren Türkiye-Suriye sınırında İŞİD – El Nusra gibi çete örgütlerinin kontrolündeki yerlerden Türkiye'ye geçen mültecilerin sayısı kaçtır? Bu bölgelere geri dönen mülteci sayısı kaçtır?
2. AB ile yapılan anlaşma sonucu alınacak 3 milyar Euro fondan Rojava'nın Türkiye sınırına yakın yerlerde kurulan mülteci kamplarına destek vermeyi düşünüyor musunuz?
3. Cerablus ve Azez ile Türkiye sınırını kontrol eden çete örgütlerinin bu bölgedeki hâkimiyetinin ortadan kaldırılmasının Suriye'den gelecek mültecilerin sayısına nasıl bir etkisi olacaktır?
4. Türkiye'den Suriye'ye sınır dışı işlemleri hangi kapılardan yapılmaktadır? Suriye'ye sınır dışı edilenlerin kendi iradeleri kayda alınmaksızın İŞİD, El Nusra, Ahrar ul Şam gibi çete örgütlerine teslim edilmesinin izahı nedir? Bu uygulamanın yasal dayanakları var mıdır?